

Ústav asijských studií FF UK

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno a příjmení: Matyáš Šimice
Studijní obor: Asijská studia: Japanologie
Název práce: Cenzura a obscénnost v japonské kinematografii druhé poloviny 20. století
Oponent práce: Doc. Ing. Jan Sýkora, M.A., Ph.D.

		Bodové hodnocení
Hloubka přístupu k tématu, schopnost stanovit a naplnit cíle práce	(7 b)	5
Logická stavba práce	(6 b)	4
Práce s literaturou včetně citací	(5 b)	4
Stylistická úroveň	(4 b)	2
Úprava práce (text, tabulky, obrazová příloha)	(3 b)	1
CELKEM		16

Hodnocení: výborně: 21-25 b., velmi dobře: 16-20 b., dobře: 11-15 b.

Celkové hodnocení: **velmi dobře**, práci **doporučuji** k obhajobě

Komentář

Hloubka přístupu, logická stavba a zpracování problému

- Práce má jasně popsáný problém, na jehož řešení se zaměřuje, nicméně chybí v ní explicitně vymezený teoretický rámec. Není tak jednoznačně zřejmé, zda jde primárně o práci z oblasti právní vědy (odvolání na nálezy soudů různých stupňů v autorem zmiňovaných soudních sporech by tomu nasvědčovalo), etiky, estetiky či filmové vědy. Autor se snaží vymezení teoretického rámce do jisté míry vyhnout neurčitým odkazem na dva knižní zdroje (viz str. 8: „Při analýze filmů se držím zásad a postupů, popsaných v knihách *Film Art: An Introduction* od Davida Bordwella a *Concepts in Film Theory* od J. Dudley Andrewa“), což nepovažuji za nejšťastnější.
- Odhlédnu-li od absence teoretické části práce, daný text jako celek je logicky strukturován, což se však nedá říci o kapitole 2, která tvoří těžiště práce. U obou analyzovaných filmů totiž autor nejprve rozebírá soudní spor a teprve následně vlastní dílo (u subkapitoly 2.2. Korida láska dokonce nezmiňuje, co vlastně analyzuje, a omezuje se pouze na strohé označení „2.2.2. Rozbor“). Osobně bych považoval za logičtější (a z pohled čtenáře i srozumitelnější), aby autor nejprve provedl rozbor díla a teprve následně ukázal, v čem bylo dané dílo kontroverzní a proč se stalo předmětem soudního sporu.
- Autor pracuje s nesprávnými údaji, což svědčí buď o jeho neznalosti studované problematiky, nebo o nedbalosti při přebírání informací ze sekundární literatury, aniž by si správnost těchto informací ověřil. Jmenovitě jde o tzv. Případ Chatterley (チャタレー事件), jehož hlavními aktéry byli spisovatel Itó Sei (伊藤整) a nakladatel Ojama Hisadžiró (小山久二郎), kterého však autor uvádí v textu pod jménem „Kojama Kjúdžiro“ (str. 11). V poznámce pod čarou se autor odvolává na anglický překlad nálezu Nejvyššího soudu, kde je žalovaná strana označena jmény „Kyujiro KOYAMA“ a „Hitoshi ITO“ (mimořádně v japonském originálu rozsudku jména KOYAMA a ITO

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav asijských studií FF UK

nejsou vůbec zmíněna a žalovanou stranou je pouze nakladatelství Ojama šoten 小山書店, které román vydalo a jehož majitelem byl zmiňovaný Ojama Hisadžiró; soudní spor tedy nebyl veden s fyzickými osobami, jak tvrdí autor, ale s osobou právnickou). Mohlo by se tedy zdát, že autor převzal chybnou transkripci jména Ojama z anglického překladu nálezu Nejvyššího soudu. V tom případě je ale otázkou, proč potom nepoužil i chybný přepis osobního jména spisovatele Itó, který je v rozsudku uváděn jako „Hotoshi“, zatímco autor používá správné čtení „Sei“.

Práce s literaturou

- Postrádám odkazy na původní znění jednotlivých právních norem; např. str. 10 se autor odvolává na nález Nejvyššího soudu z roku 1957, který parafrázuje dosti nešťastným způsobem („Nejvyšší soud v roce 1957 stanovil standard pro posuzování obscénosti jako obscénost, která bezdůvodně podněcuje nebo vzbuzuje sexuální touhu...“), nikde však neuvádí původní text nálezu ani odkaz na něj. Anglicky psanou všeobecnou encyklopedii, kterou autor uvádí jako zdroj této a dalších informací, nelze považovat za dostatečně hodnověrný pramen.
- U nálezů Nejvyššího soudu v konkrétních soudních případech pracuje výhradně s pracovním anglickým překladem, který neodpovídá originálu a na tuto skutečnost upozorňuje poznámkou *This translation is provisional and subject to revision*. S ohledem na specializaci autora je s podivem, že zřejmě vůbec nepřihlédl k japonskému originálu.
- V seznamu literatury autor nejednotným způsobem uvádí japonské zdroje – u některých titulů zápis pouze znaky, u jiných připojuje i přepis do latinky a překlad do angličtiny (není mi jasné proč do angličtiny, když jazykem práce je čeština). Naproti tomu jména autorů japonsky psaných zdrojů uvádí pouze v latině v české transkripci, ale pro přepis nakladatelství, které daný titul vydalo, už používá Hepburnův systém – viz např. str. 47: ŠÓECU, Macumoto. 愛のコリーダ 事件控訴審判決 (憲法判例研究 (3), Chukyo University, 1983. ISSN 02862654. U některých titulů pak vůbec neuvádí vydavatelství/nakladatelství – viz str. 46: AOKI, Hisaši. 映画"黒い雪"事件--わいせつと芸術の限界(裁判と争点), 1969.

Stylistická úroveň a úprava textu

- Finální text zřejmě neprošel závěrečnou redakcí, neboť se v něm objevuje řada formálních, gramatických i logických chyb, které by při pečlivém pročtení bylo možné snadno odstranit. Uvádím pár příkladů; str. 10: „náhodné předměty, jako například často například láhve“; str. 11: „Případ se roku 1957 dostal až k Nejvyššímu soudu a 13. března téhož roku rozsoudil ve prospěch žalujících.“; str. 43: „Tato zdánlivě filozofické otázka“. V neposlední řadě je pak nutno zmínit i chybu v samotném názvu práce na titulní straně („Cenzura a obscénost v japonské kinematografii druhé poloviny 20. Století“), která je zcela jistě způsobena automatickým editorem ve wordu, nicméně v závěrečné práci by se objevit neměla.
- O absenci finální redakce textu svědčí i skutečnost, že na straně 42 autor zapomněl odstranit červenou korekturní značku, kterou zřejmě do pracovní verze vložil vedoucí práce.
- V práci chybí číslování stránek, což zejména v tištěné podobě značně ztěžuje orientaci v textu.

Otázky k obhajobě:

- V závěru (str. 43) autor konstatuje: „U zmíněných případů cenzury, nebo alespoň snahy o cenzuru, hrálo klíčovou roli, zdali je dané dílo obscénní, či ne. Tato zdánlivě filozofické otázka, co je obscénní, měla ale v Japonsku legální dopad. Proto je často kritizována a tématem mnoha debat jak právních expertů, tak umělců.“ Z této formulace však není zřejmé, co je vlastně onou zdánlivě filozofickou otázkou – zda je to a) význam termínu „obscénní“ (autorovými slovy řečeno „co je

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav asijských studií FF UK

obscénní“) nebo b) hodnocení, do jaké míry (pokud vůbec) je dané dílo obscénní, tzn. zda jeho obsah odpovídá věcné náplni slova „obscénní“. Autor by měl objasnit, případně upřesnit, co je podle něj oním „tématem mnoha debat jak právních expertů, tak umělců“.

- U výše zmíněné ukázky autor užívá jak minulý, tak i přítomný čas – „... **hrálo** klíčovou roli... Proto **je** často kritizována...“. Ačkoli se práce výslovně vztahuje ke druhé polovině 20. století, problém definičního vymezení obscénnosti a otázka, do jaké míry konkrétní dílo s touto definicí koresponduje, jsou aktuální i v současné japonské společnosti. Jak vypadá v tomto ohledu současná situace v Japonsku s ohledem na novelu článku 175 trestního zákoníku z roku 2011?

Datum: 6. 9. 2023

Podpis oponenta práce